

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

Haustrfundir kúabænda	1
Ásetningshlutfall sauðfjár ...	1
Mikill samdráttur	1
Niðurstöður heysýna	2
Jarðvegssýni 2006	3
Nýir hrútar á stöð	4
Bústjórn er málið!.....	4

Á DÖFINNI:

- **18. október**
Málþing um skipulag og búsetuþróun í dreifbýli
Kl. 13.00 - 16.25, LBHÍ, Hvanneyri
- **19. október**
Bústjórn, 1. hluti.
Rekstrarform og rekstrarhagfræði
Kl. 10.00 - 16.30
BSSL, Selfossi
- **19. - 25. október**
Haustrfundir LK
- **30. nóv. - 3. des**
Smidtfeld landb. sýning í Englandi

Haustrfundir Landssambands kúabænda

Á næstu vikum mun LK halda sína árlegu haustrfundi í samvinnu við sín aðildarfélög. Nákvæm dagskrá fundanna liggur ekki fyrir en eins og nærri má geta munu forsvarsmenn Landsambands kúabænda fara yfir stöðu helstu mála. Bændur eru hvattir til að taka daginn frá.

Á Suðurlandi verða eftirtaldir fundir:

Fimmtudaginn 19. október Pingborg í Flóa kl. 20.30	Miðvikudaginn 25. október Hótel Kirkjubæjarklaustur kl. 13.00
Priðjudaginn 24. október Fossbúð í Skógum kl. 20.30	Miðvikudaginn 25. október Fjósínu á Seljavöllum kl. 20.30

Ásetningshlutfall sauðfjár 2007

Landbúnaðarráðherra hefur ákveðið að til þess að hljóta undanþágu frá útflutningsskyldu skuli fjöldi vetrarfóðraðra kindra vera að hámarki 0,73 á hvert ærgildi greiðslumarks á viðkomandi lögbýli. Gildir þessi regla fyrir almanaksárið 2007. Sem kunnugt er ákvað landbúnaðarráðherra í sumar að dilkakjöti af fé sem slátrað var á tímabilinu 1. júlí til 9. september og verður slátrað eftir 12. nóvember 2006 skuli útflutningsskyldan vera 4% en af fé sem slátrað er á tímanum 10. september til 11. nóvember 2006 skuli hlutfallið vera 10%. Hlutfallið af kjöti af fullorðnu fé er 0% allan tímann.

Bústjórn er málið!

Í landbúnaði nútímans hafa kröfur bænda til bættrar vinnuáðstöðu og tæknibúnaðar við búskapinn aukist mjög á liðnum árum. Mörg bú hafa fjárfest mikið við uppbygginguna og eins og nærri má geta hafa fæstir tekið fjármagnið undan koddanum heldur tekið það að láni.

Hvernig hverjum og einum bónda tekst að spila úr sínu verður sifellt mikilvægara. Bóndi er framkvæmdastjóri á sínu búi og bústjórnin er mikilvægasta hlutverk hans. Því ekki að skella sér á námskeið í bústjórn og læra um það sem máli skiptir...

Nú er komið að því að bændur geri kröfur til sjálfs sín! LBHÍ og BSSL bjóða upp á námskeið í bústjórn sem hefst þann 19. október n.k. Nákvæma dagskrá má sjá á www.bssl.is en einnig gefur gefur Runólfur Sigursveinsson nánari upplýsingar í síma 480 1811 eða með tölvupósti rs@bssl.is

Niðurstöður heysýna á Suðurlandi sumarið 2006

Lokið er efnagreiningum um 750 heysýna frá liðnu sumri. Fyrst og fremst eru þetta sýni frá kúabændum. Flest sýnin eru úr 1. slætti og meirihlutinn tekinn á tveimur tímabilum, annars vegar 21. - 23. júní og hins vegar 7. og 8. júlí. Niðurstöður um fjölda, þurrefni, orku og próteingildi má sjá í töflu 1. Þar eru einnig gefnar meðaltalstölur frá árunum 2005 og 2004. Þess skal getið að sýnin frá fyrri árum eru bæði úr 1. og 2. slætti en án grænfóðurs. Þurrefni er aðeins lægra en fyrri ár.

Tafla 1. Fjöldi sýna, þurrefni, orka og prótein

	2006	2005	2004
Fjöldi sýna	668	609	877
Þurrefni %	56	57	59
Orkugildi (Fem/kg þe.)	0,80	0,80	0,81
Heildarprótein, g/kg þe.	163	155	163
AAT, g/kg þe.	73	73	74
PBV, g/kg þe.	36	28	34

Athyglisvert er að skoða steinefnatölur frá liðnu sumri í heysýnunum og bera þær tölur saman við árið á undan og árið 2004. Allar tölur eru miðaðar við grömm í kíló þurrefnis (g/kg þe.)

Tafla 2. Steinefnatölur í heysýnum

	2006	2005	2004
Calsíum (Ca) g/kg þe.	3,3	3,4	3,3
Fosfór (P) g/kg þe.	3,4	3,1	3,1
Magnesium (Mg) g/kg þe.	2,1	2,1	2,0
Kalí (K) g/kg þe.	19	17	18
Natríum (Na) g/kg þe.	1,0	0,9	1,0

Þarna kemur fram nokkur munur á tölugildum milli ára. Athygli vekur að calsíumtalan er nokkru lægri en fosfórtalan að meðaltali árið 2006. Jafnframt er fosfórinn mun hærri árið 2006 en árin á undan. Rétt er að ítreka að þetta eru meðaltalstölur og tölurverður breytileiki milli bæja. Að jafnaði er calsíum ívið lægra á austurhluta svæðisins.

Þegar litið er á samanburð eftir því hvort heyja er aflað í 1. slætti, 2. slætti eða sem grænfóður, þá koma eftirfarandi niðurstöður fram eftir sumarið 2006

Tafla 3. Niðurstöður ársins 2005 - Fjöldi sýna, orku- og próteingildi

Tegund	Fjöldi	Meltanleiki	Fem/kg	Prótein	AAT	PBV
1.sláttur	564	70	0,80	161	73	35
2.sláttur	104	72	0,82	176	75	45
Meðaltal 1.sl+2.sl	664	71	0,80	163	73	36
Grænfóður	31	75	0,87	183	83	37

Þarna er um margt forvitnilegar tölur að ræða, 1. sláttur er heldur lakari í orkugildi en 2. sláttur og hann er að jafnaði próteinríkari. Grænfóðrið er fyrst og fremst rýgresi.

Tafla 4. Niðurstöður ársins 2005 - Steinefnatölur og þurrefni

Tegund	Ca	P	Mg	K	Na	Þurrefni
1.sláttur	3,1	3,4	2,0	19	0,9	55
2.sláttur	4,2	3,4	2,6	21	1,4	57
Meðaltal 1.sl+2.sl	3,3	3,4	2,1	19	1,0	56
Grænfóður	4,1	3,0	2,2	25	4,9	31

Eins og reynslan hefur verið þá er uppskera úr 2. slætti steinefnaríkari en úr 1. slætti. Athygli vekur að uppskera háarinnar er að jafnaði mun þurrefnisríkari en 1. sláttur. Einnig eru sýni úr grænfóðri óvanalega þurr. Skýringin þar liggur í því að meirihluti þeirra sýna er úr rýgresi sem auðveldara er að þurrka en krossblómaættin.

Ef litið er á niðurstöður úr einstökum sýslum þá koma eftirfarandi niðurstöður fram sem meðaltalstölur. Miðað er við 1. og 2. slátt en ekki grænfóður.

Tafla 5. Niðurstöður ársins 2006 - Fjöldi sýna, orku- og próteingildi

Sýsla	Fjöldi sýna	Meltanl	FEm	Prótein	AAT	PBV
Skaftafellssýslur	85	71	0,80	161	72	35
Rangárvallasýsla	223	71	0,81	162	73	36
Árnessýsla	360	70	0,80	164	73	37

Ekki er teljandi munur í orkugildi né próteingildum milli sýslna en nokkur munur er á steinefnainnihaldi eins og sést á töflu 6.

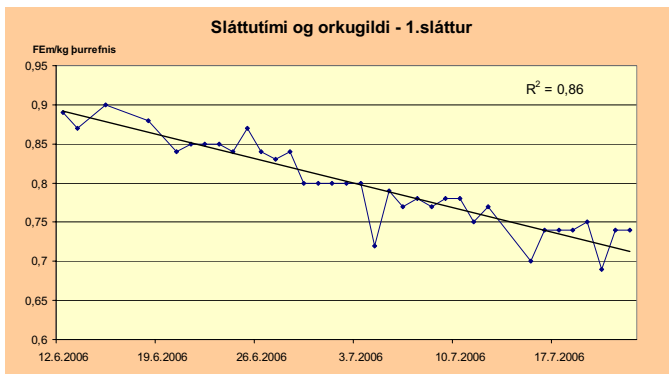
Tafla 6. Niðurstöður ársins 2006 - Steinefnatölur og þurrefni

Sýslur	Ca	P	Mg	K	Na	Þurrefni
Skaftafellssýslur	3,1	3,2	2,1	18	0,9	56
Rangárvallasýsla	3,2	3,4	2,1	20	1,1	55
Árnessýsla.	3,4	3,4	2,1	19	0,9	56

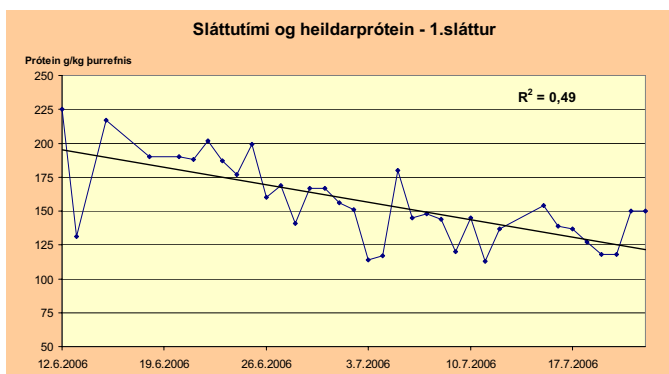
Þarna koma fram svipaðar niðurstöður og undanfarin ár. Calsíum er hæst að jafnaði á vesturhluta svæðisins en lægra á austurhlutanum.

Þegar farið er að rýna frekar í tölurnar má lesa nokkuð afgerandi niðurstöður varðandi þróun orkugildis og próteins í 1. slætti, miðað er við 564 sýni úr 1. slætti 2006. Nánar má sjá þetta á meðfylgjandi grófum, mynd 1 og mynd 2.

Jarðvegssýni 2006

Mynd 1. Próun orkugildis eftir sláttutíma

Mynd 2. Próun próteininnihalds eftir sláttutíma

Eins og þarna kemur fram fellur orkugildi jafnt og þétt eftir sláttutíma. Fylgni próteins og sláttutíma er ekki eins afgerandi. Að jafnaði eru hey tekin í júnímánuði fyrsta flokks framleiðslufóður fyrir mjólkurkúr. Gæði 1. sláttar eru allbreytileg strax í 1. viku júlímánuðar.

Í samanburði við fyrri ár ættu hey að jafnaði að vera svipuð að gæðum og síðustu ár en væntanlega er 2. sláttur ívið meiri að magni en oft áður. Út frá þessum forsendum virðast heimaaflið fóður á Suðurlandi á liðnu sumri geta orðið góður grunnur að mikilli framleiðslu á mjólk næstu mánuði.

Til að svo geti orðið þarf bæði að gæta að heppilegri geldstöðufóðrun og einnig að kúnum verði fylgt nægilegt eftir í fóðrun um og eftir burð og þá með kjarnfóðurgjöf eftir þörfum.

Runólfur Sigursveinsson

Nú er rétti tíminn fyrir bændur að taka jarðvegssýni úr túnnum og ökrum og senda til efnagreiningar. Niðurstöður jarðvegsefnagreininga gefa góðar upplýsingar um sýrustig jarðvegs og steinefnainnihald sem eru mikilvægar forsendur fyrir áburðaráætlun komandi sumars.

Búnaðarsamband Suðurlands hvetur árlega bændur í ákveðnum búnaðarfélögum á sambandsvæðinu til að taka jarðvegssýni en að sjálfsögðu er bændum og öðrum landeigendum frjálst að taka jarðvegssýni þess utan.

Framkvæmd verður svipuð og síðustu ár. Bændur taka sýnin sjálfir samkvæmt leiðbeiningum en umsjón, skipulag og ráðgjöf verður í höndum Jóhannesar á BSSL. Sýnin verða send til efnagreiningar hjá Landbúnaðarháskóla Íslands og kostar efnagreiningin 2.776 kr. án vsk. á hvert sýni. Best er að taka sýnin á haustin frá september og fram að frostum. Tilgangslítið er að taka jarðvegssýni úr þeim túnnum sem búfjárburði hefur verið dreift á síðari hluta sumars eða í haust.

Jarðvegssýnaborum ásamt pokum og öðrum fylgigögnum hefur verið komið til formanna viðkomandi búnaðarfélaga í V.-Skaftafellssýslu, í Rangárvallasýslu og einnig í Hrunamannahrepp og geta bændur nálgast þá þar. Bændur sem nær eru Selfossi geta fengið jarðvegssýnabóra og önnur fylgigögn á Búnaðarsambandinu eða haft samband við Jóhannes í síma 480-1809, tölvupóstur johannes@bssl.is til að fá þá senda til sín.

Bændur í eftirtöldum búnaðarfélögum eru hvattir til að taka jarðvegssýni í haust:

Búnaðarfélag

- Dyrhólahrepps
- Hvammshrepps
- Holtahrepps
- Landmanna
- Hrunamanna
- Laugardalshrepps
- Grafningshrepps
- Grímsneshrepps
- Sandvíkurhrepps

Hafið samband við:

Sigurjón í Pétursey
Guðna í Þóris Holti
Daníel í Akbraut
Hannes í Austvaðsholti
Aðalstein á Hrafnkelsstöðum
Jóhannes á BSSL
Jóhannes á BSSL
Jóhannes á BSSL
Jóhannes á BSSL

Bændur í A.-Skaftafellssýslu eru hvattir til að hafa samband við Grétar Má Þorkelsson sem sér um skipulag jarðvegssýnatöku þar.

Jóhannes Hr. Símonarson

Nýir hrútar á stöð

Pessa dagana er óðum að skýrast hvaða hrútar verða teknir á stöð og koma því nýir til notkunar þennan veturinn. Afkvæmarannsóknir og lambaskoðanir hafa verið í fullum gangi síðustu vikur og eru enn. Hér á eftir fylgja örlitlar upplýsingar um hluta þeirra hrúta sem teknir verða á stöð en listinn er ekki tæmandi.

Hyrndir hútar

Frá Ytri-Skógum undir Eyjafjöllum koma tveir hrútar, þeir Ljúfur og Blettur, báðir veturgamlir. Ljúfur er Lóðasonur 00-871, móðir hans, Trilla, var undan Straumi Álssyni 00-868. Blettur, sem er gráflekkóttur, er undan Sjúss 04-243 sem var undan Dreitli 00-891 og Hörku undan Molasyni 93-986. Móðir Bletts (móblesusokkótt) var dóttir Garps 92-808.

Blettur frá Ytri-Skógum

Ljúfur frá Ytri-Skógum

Frá Svínafelli í Öræfum kemur hrútur sem heitir Melur (fimm vetra) undan Prúði 94-834 og 94-839 sem var tvílembingur á móti Mjölni 94-833.

Frá Kastalabrekku í Ásahrepp kemur ferhyrndur hrútur sem Hyrnir heitir, þriggja vetra. Hyrnir er fæddur í Meiri-Tungu og mun vera dóttursonur Spóns 98-849.

Kollóttir hrútar

Frá Árbæ í Reykhólasveit kemur þriggja vetra hrútur sem Frakksson heitir. Frakksson er undan Frakk 99-045 og fmf. er Kópur 95-825.

Frá Smáhömrum í Steingrímsfirði kemur Sómi, fjögurra vetra, Kostssonur 98-895, fmf. Kópur 95-825.

Frá Broddanesi kemur Spakur, þriggja vetra, og er hann undan Dugi 01-346, fmf. Hnykill 97-095. Þessi hrútur er ættaður frá bæði Heydalsá og Bassastöðum.

Frá Hunkubökkum í Skaftárhrepp kemur hrútur sem Fengur heitir og er Dalssonur 97-838, fmf. Héli 93-805.

Frá Snæbýli í Skaftártungu kemur Móri sem raunar er fæddur á Borgarfelli. Faðir hans er Kostur 98-895 og mf. Móri 95-474 Móasonur 92-962. Þess má geta að hann er blandaður hyrndum hrútum fram í ættir en t.d. Aron 83-825 er mmff. hans Blettur frá Ytri-Skógum.

Frekari upplýsingar um nýja hrúta á stöð má finna á www.bssl.is en endalegur listi býður útkomu hrútaskrár um miðjan nóvember.

Mikill samdráttur í slátrun ungfálfa

Landssamband kúabænda hefur tekið saman yfirlit yfir framleiðslu og flokkun á nautakjöti s.l. 12 mánuði. Þar kemur fram að á tímabilinu 1. september 2005 til 31. ágúst 2006 var 17.776 nautgripum slátrað hérlandis og vógu þeir samtals 3.206 tonn. Jafnvægi í framleiðslu og sölu er gott, þannig að birgðasöfnun á tímabilinu er engin. Í úrkast fóru 37 gripir, sem er 0,2%.

Slátrun ungfálfa dregst saman á tímabilinu um 28%, miðað við tímabilið 1. september 2004 til 31. ágúst 2005. Þá fjölga gripum sem fara í UN-úrval talsvert, eða um 11%. Fjöldi gripa í UN-flokka er svo til óbreyttur. Þá er 14% aukning í slátrun á ungum kúm en aukning á framleiðslu á K1U flokknum er þó enn meiri, eða 39% þar sem meðalvigt flokksins eykst um tæplega fjórðung. Verulegur samdráttur er í slátrun á kúm, að magni til um 22%.